

JAUME FERRER MASSANET

La Plaça Nova de Palafrugell. (1905-1908)

La memòria de la imatge

Col·lecció Fotografia Local. Número 6 - Agost 2018
X Biennial de Fotografia Xavier Miserachs
Arxiu Municipal de Palafrugell
Tractament arxivístic i documentació: Susanna Muriel Ortiz

D'esquerra a dreta: amb barret fort, Joaquim Farriol Comas, parent del fotògraf; Jaume Ferrer Massanet, al mig, amb la mà a l'espatlla del seu germà Lluís, i tots tres amb una cigarreta als dits. (1906-1910)

Jaume Ferrer Massanet

(Palafrugell, 1872 - 1922)

Exposició fotogràfica: Jaume Ferrer, la memòria de la imatge
Sala d'exposicions del TMP. Del 4 d'agost fins al 14 d'octubre de 2018

Fotògraf, pintor, escultor i taper, Jaume Ferrer Massanet és, sens dubte, un dels grans fotògrafs catalans de principis del segle xx. Va néixer a Palafrugell el 16 de juny de 1872 i als vint-i-cinc anys es va casar amb Enriqueta Vidal Cama, amb qui va tenir vuit fills. Malauradament, el 1910 moria la seva esposa i en el transcurs del temps va veure morir cinc fills. A la seva mort, l'any 1922, va deixar el seu llegat fotogràfic al seu fill Lluís.

Tot i que les seves fotografies són reconegudes per l'estil pictorialista imperant a l'època, les inquietuds de Jaume Ferrer per documentar gràficament la vida de Palafrugell i els seus habitants, oficis i costums malgrat les dificultats tècniques i de transport pròpies del moment, són el fet central d'aquest quadern. En aquest sentit, ens cal dir que aquest catàleg no pretén ser cap recull exhaustiu de la seva obra.

Les fotografies de Ferrer denoten una gran qualitat tècnica i amb molta cura dels enquadraments i les posades en escena dels subjectes i les situacions retratades. Això es pot apreciar especialment en la seva vessant com a retratista d'estudi, amb la qual es guanyava la vida, però també en les imatges de carrer i en altres de més elaborades i properes al pictorialisme.

La seva feina va ser valorada en diferents concursos, en què va rebre premis i mencions honorífiques.

El seu fons es conserva a l'Arxiu Municipal de Palafrugell per voluntat de la seva família.

Façana del Café Oriente, a la Plaça Nova de Palafrugell cantonada amb el carrer de Sant Martí. Posteriorment, va ser l'Hotel Oriente, propietat d'August Farràs.

Façana de la casa Estrabau-Can Caixa, al carrer de Cavallers cantonada amb el carrer Major. Es veu l'edifici en remodelació amb una bastida plena de treballadors. Actualment, la façana ha estat reduïda i als baixos de l'edifici hi ha el comerç Plats i Olles, de Miquel Vergès. (ca. 1910)

Nenes davant Can Sagrera, una casa d'india, iniciada per un *americano* i acabada per Josep Sagrera Marquès ("l'avi Sagrera"), situada a la cantonada dels carrers dels Valls i de Cavallers. L'edifici va acollir posteriorment l'Hotel Cavallers, fins que fou enderrocat durant la dècada de 1970.

Façana de la Fonda de Emilio Rius, al carrer de Cavallers cantonada amb el carrer Estret de Palafrugell. A la porta de l'hostatgeria hi ha el carruatge per transportar els hostes des de l'estació del tren.

La Plaça Nova de Palafrugell plena de gent, durant algun tipus de celebració o acte públic. Al fons, la torre de Can Moragues que formava part del recinte emmurallat de la ciutat. Al costat, una font de ferro amb forma de canelobre de cinc fanals i cinc metres d'altura, procedent de la ciutat de París. La fotografia està realitzada des d'un balcó de l'Hotel Oriente. (1900-1907)

Retrat de la família de pescadors Rocas Pagès a Tamarit (Palafrugell). D'esquerra a dreta: Josep Rocas Giró, Flora Pagès amb la seva filla Rosa Rocas Pujol a la falda, Carme Rocas Pagès, Carme Giró (l'àvia), Maria Rocas Pagès i el gos Mustela. (1910-1915)

Josep Pla amb familiars i amics sota les voltes de Calella de Palafrugell. D'esquerra a dreta: el pintor Suñer; Antoni Pla i Vilar, pare de l'escriptor; la seva mare, Maria Casadevall i Llac; Josep Maria Torres; els germans Pere, Maria i Josep Pla Casadevall, i Josep Maria Torres Juney. (1920)

Homes i infants rentant unes cabres a la cala dels Canyers de Palamós.

Infants asseguts a la sorra de la platja del Port Bo, a Calella de Palafrugell. Al fons, un homes al costat de llauts, alguns amb màstils de vela llatina, avarats a la platja. (ca. 1915)

El moll vell de Palamós abans de les inundacions de la tardor de 1908. En primer terme, dos vaixells: el vapor *Gerona* i *el Chile*. Al fons, a l'esq

uerra, l'estació de tren.

Pela del suro a Fitor, a principis del segle xx. Escenificació de la forma d'extreure el suro de les alzines sureres, amb l'ajut de la destal, per tallar, i del mànec i bastons llargs, per separar el suro de l'escorça. (ca.1910)

Treballadors a la sala de premsa dels residus de la fàbrica surera de Can Mario. Les sobres dels taps es premsaven per fer-ne aglomerat i comercialitzar-lo de nou. A la imatge, s'observen les piles de paquets premsats. (ca. 1910)

Pila de taps a la sala d'expedició de la empresa surera Miquel, Vincke & Meyer (Can Mario) a Palafrugell. D'esquerra a dreta: Joan Miquel i Avellí, conegut com a "Joanet Mario"; Enric Vincke amb barret fort; Narcís Miquel i Avellí; Joan Miquel i Deulofeu, conegut com a "l'oncle Xurri", a peu dret, i Josep Bisbe. (ca. 1910).

Dones triant mineral a la mina Maria de Mont-ras. (1917-1918)

Dones treballant a la sala d'esmerilar de la fàbrica Forgas, dedicada a la indústria surera, a Begur, sota la presència de l'encarregat, al centre de la imatge.

Carrossa de la colla La Murga, amb la figura d'un elefant asiàtic, torre i dos personatges caracteritzats com a orientals, durant la celebració del Carnaval de 1907 a Palafrugell.

Retrat de grup durant una sortida d'amics i parents del fotògraf a l'ermita de Sant Sebastià de Palafrugell. D'esquerra a dreta: la dona amb una criatura asseguda entre les cames podria ser Enriqueta Vidal Cama, esposa del fotògraf. I a la segona fila, al costat d'un home amb una aixada a l'espatlla, l'empresari surer Mariano Ferrer Lafont, amb gorra. Al fons, a la dreta, la llanterna del far. (ca. 1910)

Dalmau Ferrer Massanet, germà del fotògraf i conegut com "l'avi Màssiu", treballant amb una nansa gambina a la platja del Port Bo, a Calella de Palafrugell. Aquestes nanses, sovint confeccionades amb jonc, murtra o *llenrisca*, servien per pescar peixos petits com *julivies* o serrans que, atrets per l'esquer de garoines o musclos, podien entrar-hi, però no sortir-ne.

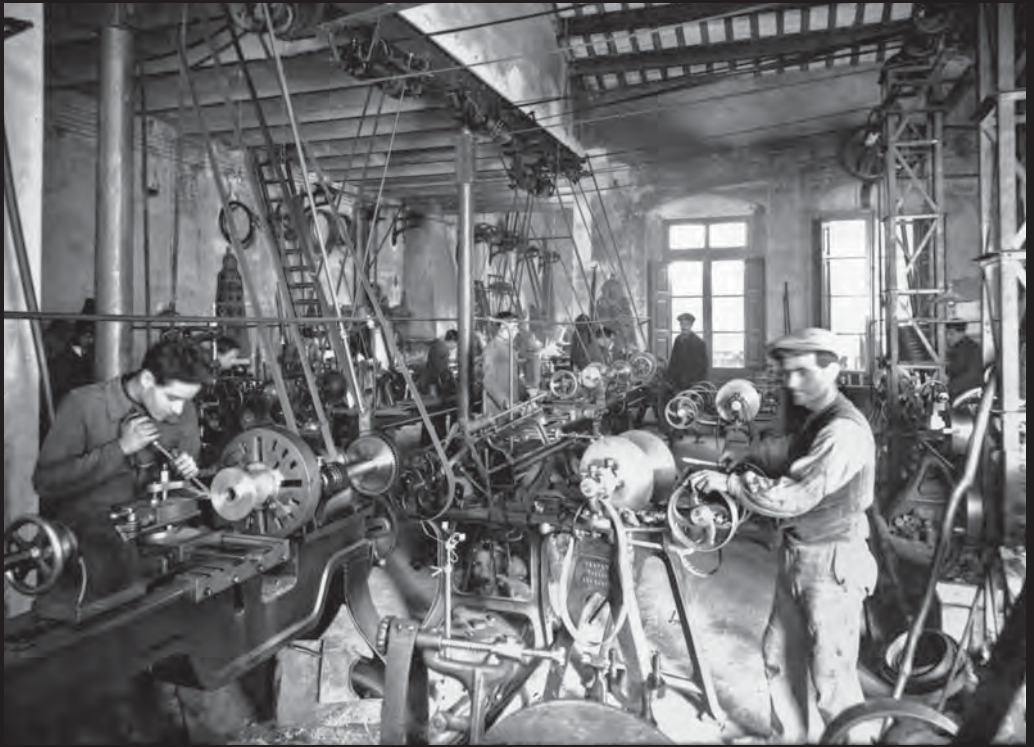
Retrat de Francesc Pla i Auger, conegut com en "Xicu de Blanes", alcalde de mar de Llafranc. Va calçat amb esclòps i tocat amb barretina. En primer terme, sobre la bancada, una sàssola, cullerot de fusta que servia per per treure l'aigua del fons la barca. (1900-1903)

Concentració de tartanes, carros i cavalls a la llera del riu Daró, a la Bisbal d'Empordà. Probablement, un dia de fira o de mercat. (1900-1910)

Absis del temple expiatori de la Sagrada Família, de l'arquitecte català Antoni Gaudí, en construcció. (1910-1915)

Treballadors a la sala de torns de Talleres Trill S.A., al carrer de Torres i Jonama núm. 36 de Palafrugell. A la part superior de la sala es pot apreciar l'embarrat, arbre de transmissió proveït de politges i corretges que, des d'un motor central, distribuïa l'energia a tota la maquinària. (1918-1920)